

Repræsentantskabsmøde – referat af 1. møde 2024

Dansk Sprognævns repræsentantskab afholdt sit 1. repræsentantskabsmøde 2024 onsdag den 8. maj 2024 i Bogense med nedenstående dagsorden.

Program:

13.10	Velkomst og godkendelse af referat fra sidste møde og dagens program (v. formanden)
13.15	Årsberetning 2023 (v. direktøren)
13.45	Processen frem mod nyt repræsentantskab og ny bestyrelse (v. direktøren)
14.00	Pause
14.15	<i>Sproglige og kulturelle bias i store sprogmodeller (LLMs)</i> (v. Bolette Sandford Pedersen)
15.00	Pause
15.10	<i>'Sangerinde', 'bedemand' og 'forperson'. Holdninger til kønnede betegnelser i dansk</i> (v. Marianne Rathje)
15.40	Eventuelt
15.45	Tak for i dag.

Tilstedeværende fra repræsentantskabet:

Amalie Foss, Anne-Marie Mai, Carsten Levisen, Cathrine Holm-Nielsen, Christina Furholm Kjærgaard, Elisabeth Muth Andersen, Henrik Jørgensen, Laus Strandby Nielsen, Lotte Klein, Louise Aulkjær Ottesen, Mads Møller Langtved, Marion Pedersen, Martin Kristiansen, Michael Ejstrup, Morten Refskov, Sanne Petersen, Sanni Nimb, Sussi Olsen, Tina Thode Hougaard, Tine Rosen, Tommi Bernitz, Tonny Skovgård Jensen, Ulla Weinreich, Ulrik Gammelmark Poss, Vibeke Larsen.

Referat (med fokus på beslutninger)

Punkt 1

Det blev indledningsvist konstateret at det tilstedeværende repræsentantskab var beslutningsdygtigt (jf. forretningsordenens § 6). Referatet fra det seneste møde blev godkendt.

Punkt 2

Under dette punkt fremlagde direktøren med fokus på nævnets kerneopgaver de væsentligste dele af årsberetningens gennemgang af Sprognævnets virke og resultater i 2023 samt regnskab for 2023 og budget for 2024. Med få uddybende spørgsmål blev fremlæggelsen taget til efterretning.

Direktørens præsentation til dette punkt er sendt ud sammen med referatet.

Punkt 3

Direktøren fremlagde processen frem mod beskikkelsen af repræsentantskab og bestyrelse for perioden 2025-2028.

I løbet af 2024 skal et nyt repræsentantskab for Sprognævnet på plads. Forretningsordenen (især §2) angiver hvordan denne proces forløber. Der står:

”Tilrettelæggelsen af udpegningen af repræsentantskabet foregår på følgende måde: I god tid forud for det sidste repræsentantskabsmøde (ca. 1 år før) fastlægger ministeriet sammen med instituttet en tidsplan for udpegning af det nye repræsentantskab. Ministeriet sørger for at institutionerne indstiller to medlemmer, en af hvert køn. Ministeriet sender et udkast til sammensætning af repræsentantskabet til instituttet til kommentering.”

Følgende plan er aftalt med departementet:

- Snarest: Departementet indkalder indstillinger fra institutioner
- Senest 1.6: Institutionerne melder tilbage
- Senest 14.6: Indstillingerne sendes til Sprognævnet til kommentering
- Senest 15.8: Sprognævnet returnerer indstillingerne til departementet
- Senest 1.10: Departementet vælger på baggrund af indstillingerne og kommentarerne sammensætningen af det nye repræsentantskab (her skal der jo også være tid til at ministeren udpeger den endelige sammensætning)
- 18.11: Repræsentantskabsmøde for det afgående repræsentantskab.

Hvad angår udpegningen af personlige medlemmer og den nye bestyrelse, så er det også beskrevet i § 2 i forretningsordenen. På baggrund af beskrivelsen er følgende plan vedtaget i bestyrelsen:

- 20.1.2025: Den afgående bestyrelse indkalder forslag til personlige medlemmer (direktøren varetager den praktiske opgave) via e-mail til det nye repræsentantskab. Svarfrist 3.2.2025.
- 7.2.2025: Afstemning om valg af personlige medlemmer iværksættes via e-mail (hvis nødvendigt). Svarfrist 18.2.2025.
- 19.2.2025: De valgte personlige medlemmer indstilles til beskikkelse i departementet. Frist for beskikkelse: 26.2.2025.
- 28.2.2025: Via e-mail indbydes alle medlemmer af repræsentantskabet til at stille op til bestyrelsesvalg, og den afgående bestyrelses forslag til ny bestyrelsessammensætning sendes med ud. Ledelsen i Sprognævnet inddrages ikke i den afgående bestyrelses arbejde med at foreslå en ny.
Svarfrist (for kandidater til bestyrelsen): 7.3.2025.
NB: Der kan også opstilles kandidater på repræsentantskabsmødet.
- 10.3.2025: Indkaldelse til repræsentantskabsmøde (med valg af bestyrelse).
- 26.3.2025: Repræsentantskabsmøde med valg af bestyrelse.
- 26.3.2025: Forslag til medlemmer af bestyrelsen sendes til beskikkelse i departementet. Kulturministeren anmodes om at beskikke sin repræsentant til bestyrelsen. Medarbejderrepræsentanten er allerede udpeget. Frist for beskikkelse: 9.4.2025.
- Uge 16: Påskeferie.
- 25.4.2025: Første møde i den nye bestyrelse (efter nærmere aftale).

Forretningsordenen er i overensstemmelse med lov nr. 320 af 14. maj 1997 om Dansk Sprognævn: <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=167989>

De personlige medlemmer af det nuværende repræsentantskab er Dorthe Duncker, Peter Harder og Henrik Jørgensen. Kulturministerens repræsentant i bestyrelsen er Tonny Skovgård Jensen.

Det blev bemærket at institutionerne endnu ikke har modtaget indstillingsbreve fra departementet. Direktøren følger hurtigst muligt op på det.

Det blev præciseret at man kan sidde i to på hinanden efterfølgende perioder i repræsentantskabet (og i bestyrelsen). Derefter skal man udtræde i mindst én periode, men man kan beskikkes på et senere tidspunkt.

Et personligt medlem er undtaget begrænsningen til to perioder og kan altså sidde så længe repræsentantskabet (gen)vælger det.

Direktørens præsentation til dette punkt er sendt ud sammen med referatet.

Punkt 4

Bolette Sandford Pedersen præsenterede *Sproglige og kulturelle bias i store sprogmodeller (LLMs)*, og efterfølgende var der en kort debat, bl.a. om sprogmodellerne som kritisk infrastruktur og om rettighedsproblematikkerne ifm. sprogmodellerne. Michael Ejstrup har efterfølgende som lovet sendt referencen til følgende dagsorden(s)punkt i Folketingssalen:

16) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 101: *Forslag til folketingsbeslutning om at skabe en stor dansk sprogmodel, også kaldet LLM eller large language model. Af Lisbeth Bech-Nielsen (SF) og Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).* (Fremsættelse 19.12.2023).

Punktet blev behandlet i møde 59, den 22. februar 2024 som pkt. 16. Tv-transmissionen kan tilgås via: [Tv fra Folketinget / Folketinget \(ft.dk\)](https://www.ft.dk)

Bolette Sandford Pedersens præsentation til dette punkt er sendt ud sammen med referatet.

Punkt 5

Marianne Rathje præsenterede de foreløbige resultater af en stor undersøgelse af holdningerne i det danske sprogsamfund til kønnede betegnelser: *'Sangerinde', 'bedemand' og 'forperson'*. *Holdninger til kønnede betegnelser i dansk*, og efterfølgende var der en kort debat.

Marianne Rathjes præsentation til dette punkt er ikke sendt ud sammen med referatet. Arbejdet er så foreløbigt at resultaterne endnu ikke kan deles. Resultaterne offentliggøres i september måneds udgave af *Nyt fra Sprognævnet*.

Punkt 6

Intet.